

ממשלה שכשלה — לזחול החוצה

אין שום טעם לטייח את ההבדלים הבסיסיים בין הגישות השונות לשאלות הגדה המערבית, רצועת עזה, לבנון, חרף קיומם של ניצים קיצוניים ב"מערך" העוזרים ביצירת הרושם המוטעה, שישנה הסכמה רחבה בין המערך לליכוד בשאלות השונות של השלום והמלחמה, ישנן קבוצות רחבות ב"מערך" שעמדתן הבסיסית הברורה היא אחרת ואין שום גשר על-פני התהום שבין העמדה הלאומית של ממשלת שמיר, או בגין לפניו, לבין עמדה בעלת-שורשים הומאניים, שניתן למצוא לה ייצוג רחב ב"מערך".

שלושים חברי-כנסת חתמו על מסמך של המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון, רובם ככולם מן ה"מערך". אין שום אפשרות ליצור בין השלושים האלה לבין לח"י, אצ"ל וה"תחייה" שום ממשלת טיח דק וטפל. אין שום מקום בדמוקרטיה לעזור לשליט שכשלה להתחלק באחריות עם האופוזיציה הפרלמנטרית. וברור שהדחף המרכזי להקמת ממשלת אחדות לאומית הוא הרצון להתחלק באחריות לכשלונו בכלכלה ובמדיניות בלבנון.

ממשלה שכשלה צריכה לזחול החוצה. ■

פרופ' אסא כשר

המלצת עתון 77

יעקב וסרמן: פרשת מאוריציוס; מגרמנית מ.ז. ולפובסקי; כרך א'; הוצ' עם עובד; הספריה לעם; 1983

אהרן אפלפלד: הכתונת והפסים; הוצאת הקיבוץ המאוחד; תשמ"ג

יונתן רטוש: מבחר מאמרים על יצירתו; ליקט וצייר מבוא ונספחים: דן לאור; עם עובד; 1983

עוזי שביט: המהפכה הריתמית; הוצ' הקיבוץ המאוחד; מכון כץ; אוני' ת"א; תשמ"ג

נתן רוטנשטרייך: עיונים בדיוקן של עצמנו; ספרית מן המוקד; עם עובד; תרבות וחינוך; 1983

יצחק ארד: טרבלניקה — אבדן ומרד; עם עובד; 1983

א. דורית: הדים ורוחות; הוצ' הקיבוץ המאוחד בסיוע הוצ' "עכשיו"; 1983

שלום עליכם: טביה החלבן ומנולוגים; מיידיש ה. בנימין; הוצ' הקיבוץ המאוחד סימן קריאה; 1983

צבי יעבץ, זאב רובינזון: מרידות עבדים ברומי; אוני' ת"א, הקיבוץ המאוחד; 1983

שלמה צמח: סיפור חיי; כפי שנרשם בידי עדה צמח; הוצ' דביר; 1983

עלי שכטמן: לילות של כוכבים כבויים; מיידיש: יהודה גור-אריה; ספרית פועלים; 1983

אנדרס אלדן: עתה אתו; שירים; ספרית פועלים; 1983

אברהם שלונסקי: תרגומי מחזות; ספרית פועלים; 1983

שמאי גולן: המארב; סיפורים; הוצ' תרמיל; 1983

יהודה רינרמן: אדם משפחה וקבוצה בציור ילדים ונוער; הוצ' ספרית פועלים; 1983

אנטוני סטור: הדינמיקה של היצירה; ספרית פועלים; 1983

אלבר כהן: אוכל מסמרים; מצרפתית; אביטל ענבר; ספרית פועלים; 1983

דן אוריין: המסיכה בדרמה ובתיאטרון; ספרית פועלים; 1983

המאבק הוא בין שתי חפיסות

המאבק הוא בין שתי חפיסות אידיאולוגיות בנר-גז למה שנעשה ביהודה שומרון ורצועת-עזה.

מצד אחד — לא רוצים לשלוט על עם אחד כנגד רצונו, כאשר כל בחר וטוב הוא "שטינקר" וכל ישראלי יושב על ראשם של שני ערבים, כאשר הדימוי הוא של עם החי על חרבו.

מצד שני — התפיסה של חזון ארץ-ישראל השלמה וההתפשטות למרחבים.

אם ה"מערך" יקבל את התפיסה של ה"ליכוד" ותוקם ממשלת אחדות לאומית אולי יואט מעט הקצב של הסיפוח, אך לא ייגרם שינוי ממשי. ה"מערך" אינו צריך להזדנב אחרי ה"ליכוד" אלא להציג עמדה ברורה וחד-משמעית, שכל אדם ברחוב יוכל להבינה בלא פירושים ופלפולים. להציג כנגד התפיסה הדוגלת בהשתלטות על שטחים בכל מחיר ובלא להביא בחשבון את ההשפעה שיש לכך על דמות החברה הישראלית את הנכונות להסתכן בסכנות בטחוניות, כאשר מושם דגש על מהותה של החברה שלנו. שאם לא כן אין מקום ל"מערך" כמפלגה אופוזיציונית. ■

פרופ' עדי צמח

ראש הממשלה צריך להיבחר במשאל עם

צריכה להיות ממשלת אחדות לאומית, אולם ראש-הממשלה חייב להיבחר במשאל עם. משום שמצב בו מפלגה אחת מזמינה מפלגה אחרת כשהיא נהנית מן היתרון שראשות-הממשלה כבר נמצאת בידה — מצב זה אין משמעותו אחדות לאומית. אולם אינני נאיבי להאמין שדעתי זו תהיה מקובלת, ואני סקפטי אם אכן יחול שינוי בקדנציה הנוכחית של הכנסת. העם צריך לבחור את ראש הממשלה שלו.

צריך להציג מועמדים לראשות הממשלה שיהיו משכבות שונות של הציבור. ראש ממשלת-אחדות-לאומית צריך להיות אדם ללא זהות מפלגתית, משום שמפלגה — כל מפלגה — קשורה במשמעת פנימית וקואליציונית, ומשמעת זו שוחקת את המחשבה. אדם שיעמוד בראש ממשלת אחדות חייב להיות משוחרר מקשרים ומהתחייבויות למפלגה, לסיעה ולאנשים שבחרו בו. ■

פרופ' יהודה פרידלנדר

לא למכירה

בהמשך להכחשה שפורסמה ב"מעריב" (20.11.83), מודיעה מערכת "עתון 77" שלא ניהלה מעולם ואינה מנהלת עתה כל משא ומתן בעניין העברת הבעלות על "עתון 77" לכל גוף שהוא.

כל פרסום שונה בנושא זה איננו אלא פרי הזיה בלבד!

תיקון טעות

1. השיר הפותח את מחזור השירים מאת ט. כרמי (גל' 40-41 אפריל-מאי 83) הוא ציטוט מתוך עירובין דף נ"ג, עמוד ב', המהווה מוטו למחזור כולו.
2. הערות למסה של נורית גוברין בגל' 46 אוק' 83 א. בעמ' 44 הערה 5 — צ"ל 15.12.72
- ב. בעמ' 47 בכתובת על המצבה — צ"ל הסופר והצייר.
- ג. בעמ' 47, 44 — תאריך הוצאת האלבום של רחל נאית צ"ל — 1965.